

7868
D. m.
SFÂNTA EVANGHELIE

A
DOMNULUI ȘI MÂNTUITORULUI
NOSTRU

IISUS HRISTOS

SCRISĂ DE SFT. MARCU

BUCUREȘTI

1915

SEÂNTA EVANGELIE
A
DOMNULUI ȘI MÂNȚUITORULUI
NOSTRU
IISUS HRISTOS

SCRISĂ DE SFT. MARCU

BUCUREȘTI
SOCIETATEA BIBLICĂ PENTRU BRITANIA
ȘI STRĂINĂTATE.

1915

STAVITA EVANGELIJE
DOMNULUI SI MAINTINUTORULUI

NOASTRU

ISUS CRISTOS

SCURT DE SITA MARCU

Handwritten signature

BUCURESTI
SOCIETATEA ROMANA PENTRU BIBLIA

Tipografia Pallas, societate pe actii, Budapesta.

PARTEA 1.

Botezătorul Ioan. Botezarea și ispitirea lui Iisus. Chemarea celor patru pescari, Iisus învață la Capernaum și însănătoșează pe un demonizat, pe soacra lui Petru și pe un lepros.

Început de evangelia lui Iisus Hristos, *Fiul lui Dumnezeu*, ² După cum este scris în Isaia profetul: «iată eu trimit înaintea feței tale pe îngerul meu, care va găti calea ta înaintea ta; ³ Glas de strigător în pustie: gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui». ⁴ Ioan era botezând în pustie și predicând botezul pocăinței spre iertare de păcate. ⁵ Și ieșiă la dânsul tot ținutul Iudeii și toți cei din Ierusalim, și se botezau de către dânsul în râul Iordanului mărturisind păcatele lor. ⁶ Și Ioan era îmbrăcat cu *vestmânt* de peri de cămilă și cu o încingătoare de piele împrejurul mijlocului său, și mânca locuste și miere sălbatică. ⁷ Și predică zicând: vine în urma mea cel care este mai tare decât mine, căruia nu-i sunt de îndestul plecându-mă să desleg cureaua încălțămintelor lui. ⁸ Eu vă botezai în apă, dar el vă va boteza în spirit sfânt. ⁹ Și se întâmplă în zilele acelea că veni Iisus dela Nazaretul Galilei și fu botezat în Iordan de către Ioan. ¹⁰ Și îndată ieșind din apă văzù cerurile desfăcute și pe spiritul pogorându-se spre

dânsul, ca porumb. ¹¹ Și glas *se făcù* din ceruri: tu ești Fiul meu cel iubit, în tine am binevoit. ¹² Și îndată spiritul îl scoate afară în pustie. ¹³ Și erà *acolo* în pustie patruzeci de zile ispitindu-se de către satana, și erà cu fearele și îngerii îi slujiau. ¹⁴ Iar după ce Ioan fu prins, Iisus veni în Galilea predicând evangelia *împărății* lui Dumnezeu și zicând: ¹⁵ Că împlinit este timpul și s'a apropiat împărăția lui Dumnezeu; pocăiți-vă și credeți în evanghelie. ¹⁶ Și trecând pe lângă marea Galilei văzù pe Simon și pe Andreiu, fratele lui Simon, aruncând *o plasă* în mare; căci erau pescari. ¹⁷ Și Iisus le zise: veniți după mine, și vă voi face să fiți pescari de oameni. ¹⁸ Și îndată lăsând plășile *lor* îi urmară. ¹⁹ Și mergând *de acolo* puțin înainte văzù pe Iacob al lui Zebedeu și pe Ioan, fratele lui, și ei *erau* în vas întocmind plășile. ²⁰ Și îndată îi chemă; și lăsând pe tatăl lor Zebedeu în vas împreună cu *oamenii* tocmiți se duseră după dânsul. ²¹ Și ei vin în Capernaum; și îndată sâmbăta intrând el în sinagogă învăță. ²² Și erau uimiți de învățătura lui, căci îi învăță ca *unul* care are putere, iar nu ca cărturarii. ²³ Și erà în sinagoga lor un om cu spirit necurat, și strigă tare. ²⁴ Zicând: ce avem noi cu tine, Iisuse Nazarene? Ai venit să ne pierzi; te știm cine ești, sfântul lui Dumnezeu. ²⁵ Și Iisus îl certă zicând: închisă fie-ți gura și ieși afară din el. ²⁶ Și spiritul necurat după ce îl scutură și strigă cu glas mare ieși din el. ²⁷ Și se uimiră toți, încât cercetau împreună între dânșii zicând: ce este aceasta? Învățătură nouă după *a ei* putere; chiar spiritelor necurate *le* porun-

cește și ascultă de dânsul. 28 Și știrea despre dânsul se răspândi îndată pretutindeni în toată împrejurimea Galilei. 29 Și îndată ieșind din sinagogă veni ră la casa lui Simon și Andreiu cu Iacob și Ioan. 30 Iar soacra lui Simon zăcea aprinsă de friguri, și îndată îi vorbesc despre dânsa. 31 Și apropiindu-se o ridică apucând de mâna ei, și o lăsară frigurile și ea slujia lor. 32 Iar făcându-se seara, când apuse soarele, aduceau la dânsul pe toți care aveau suferințe și pe demonizați; 33 Și tot orașul era adunat la ușe. 34 Și tămădui pe mulți care suferiau de feluri de boale, și mulți demoni scoase afară, și nu lăsară pe demoni să vorbească, că îl cunoșteau că este *Hristos*. 35 Și a doua zi foarte de noapte sculându-se ieși și se duse într'un loc pustiu, și acolo se rugă. 36 Și-l urmări Simon și cei împreună cu dânsul, 37 Și-l aflară, și spun lui că toți te caută. 38 Și el le zice: să mergem alt undeva în satele mari învecinate, ca să predic și acolo; căci pentru aceasta am ieșit. 39 Și veni predicând în sinagogile lor în toată Galilea și scoțând afară pe demoni. 40 Și vine la dânsul un lepros, rugându-l și căzând în *genunchi* zicându-i: că dacă voești poți să mă curățești. 41 Și făcându-i-se milă întinzând mâna îl atinse și zice: voesc, fii curățit. 42 Și îndată se depărtă dela dânsul lepra, și fu curățit. 43 Și înfruntându-l îndată îl scoase afară, și îi zice: 44 Vezi, nu spune nimănui nimic, ci du-te, arată-te preotului și du pentru curățirea ta cele ce a rânduit Moise spre mărturie lor. 45 Iar el ieșind încep să spuie multe și să răspândească vorba, încât el nu mai putea

intră pe față în oraș; ci stă afară în locuri pustii, și veniau la dânsul din toate părțile.

PARTEA 2.

Însănătoșarea slăbănogului la Capernaum.

Și intrând iarăși în Capernaum după câteva zile, se auzi că este a casă. ² Și se adunară mulți, încât nu mai încăpea nici locul spre ușe, și le vorbiă lor cuvântul. ³ Și vin aducând la dânsul pe un slăbănog purtat fiind de patru inși. ⁴ Și neputând ei a se apropia de dânsul din pricina gloatei, desfăcură acoperișul casei unde era, și scobind lăsară în jos patul pe care zăcea slăbănogul. ⁵ Și Iisus văzând, credința lor zice slăbănogului: fiule iertate-ți sunt păcatele. ⁶ Și erau acolo oare care dintre cărturari șezând și gândind în inimile lor: ⁷ Pentru ce vorbește acesta astfel? El defaimă; cine poate ierta păcate decât numai unul, Dumnezeu? ⁸ Și îndată cunoscând Iisus cu spiritul său că ei gândesc astfel în sine, zice lor: pentru ce gândiți acestea în inimile voastre? ⁹ Ce este mai lesne, a zice slăbănogului: iertate-ți sunt păcatele, sau a zice: scoală-te și ia patul tău și umblă? ¹⁰ Dar că să știți că putere are Fiul omului pe pământ a ierta păcate, zice slăbănogului: ¹¹ Tie zic, scoală-te, ia patul tău și mergi la casa ta. ¹² Și se sculă, și îndată luând patul ieși afară înaintea tuturor, încât toți erau uimiți și măreau pe Dumnezeu, zicând că astfel nici odată n'am văzut.

Chemarea lui Mateiu.

¹³ Și ieși iar lângă mare; și toată gloata venia la el și-i învăța. ¹⁴ Și trecând văzù pe Levi al lui Alfeu stând la vamă și-i zice: urmează-mi. Și sculându-se îi urmă. ¹⁵ Și fu

când şedeà ei la masă în casa lui, şi mulţi vameşi şi păcătoşi şedeau la masă împreună cu Iisus şi cu ucenicii lui; căci erau mulţi şi-i urmau lui. ¹⁶ Şi cărturarii fariseilor. Şi văzând că mănca cu vameşii şi păcătoşii, ziceau ucenicilor lui, că cu vameşii şi păcătoşii mănâncă şi beà? ¹⁷ Şi auzind Iisus zice lor: n'au trebuinţă de doftor cei tari, ci cei care suferă: n'am venit să chem pe drepti, ci pe păcătoşi.

Despre post.

¹⁸ Şi ucenicii lui Ioan şi fariseii aveau să postească. Şi vin şi zic lui: pentru ce ucenicii lui Ioan şi ucenicii fariseilor postesc, iar ucenicii tăi nu postesc? ¹⁹ Şi Iisus le zise: nu cumva pot prietenii mirelui să postească întru cât este mirele cu dânsii? Pe cât timp au pe mirele cu dânsii nu pot postî. ²⁰ Dar vor veni zile când mirele va fi luat dela dânsii, şi atunci vor postî în ziua aceea. ²¹ Nimeni nu coase bucată de petec nou la vestmânt vechiu; iar dacă coase, umplutura nouă acelui vechiu rupe din acesta; şi o spărtură mai rea se face. ²² Şi nimeni nu pune vin nou în burdufuri vechi, iar dacă pune, vinul cel nou va sparge burdufurile, şi vinul se pierde şi burdufurile se nimicesc; *ci trebuie să pună vin nou în burdufuri noi.*

Smulgerea spicelor sâmbăta.

²³ Şi se întâmplă ca el să treacă sâmbăta prin sămănături, şi ucenicii lui începură a merge pe drum smulgând spicele. ²⁴ Şi fariseii îi ziceau: vezi, pentru ce faci sâmbăta ce nu se cuvine? ²⁵ Şi el le zise: n'aţi cetit nici odată ce făcu David, când avu trebuinţă şi flămânzi el şi cei împreună cu el? ²⁶ Cum intră în casa lui

Dumnezeu în timpul lui Abiatar arhiereul, și mănca pânila punerii înainte, pe care nu se cuvine a le mănca decât numai preoții, și dete și celor care erau împreună cu dânsul? 27 Și le zise: sâmbăta a fost făcută pentru om și nu omul pentru sâmbătă, astfel Domn este Fiul omului și al sâmbetei.

PARTEA 3.

Iisus vindecă sâmbăta o mână uscată.

Și intră iar în sinagogă, și eră acolo un om, având mâna uscată; 2 Și îl pândeau dacă îl tămădueste sâmbăta, ca să-l învinuească. 3 Și zice omului care aveă mâna uscată: treci în mijloc. 4 Și zice lor: se cuvine sâmbăta a face bine sau a face rău, a scăpa un suflet sau a omori? Iar ei tăceau. 5 Și privind-i cu mânie, totdeodată întristându-se de învârtoșarea inimii lor, zice omului întinde mâna. Și întinse, și se făcù sănătoasă mâna lui. 6 Și ieșind fariseii se sfătuiră îndată împreună cu Erodianii împotriva lui, ca să-l piarză.

Iisus vindecă pe mulți îndrăciți.

7 Dar Iisus se depărtă cu ucenicii săi spre mare, și-i urmă mulțime mare din Galilea și din Iudea, 8 Și din Ierusalim și din Idumea și de dincolo de Iordan și dimprejurul Tirului și Sidonului, mulțime mare, auzind câte făcea, veniră la dânsul. 9 Și zise ucenicilor săi ca din pricina gloatei să fie la îndemână pentru dânsul o luntre, ca să nu-l strămtoreze; 10 Căci tămădui mulți încât năvăleau spre dânsul, ca să-l atingă, câți aveau răni. 11 Și spiritele necurate, când îl zăreau, cădeau la picioarele lui și strigau, zicând că tu ești Fiul lui Dumnezeu. 12 Și-i certă mult, ca să nu-l dea pe față.

Iisus alege pe cei doisprezece apostoli.

¹³ Apoi se duce sus pe munte și cheamă la sine pe care voî el însuși, ¹⁴ Și ei veniră la dânsul. Și făcù doisprezece ca să fie cu dânsul, și ca să-i trimită să predice, ¹⁵ Și să aibă putere a tămădui boalele și a scoate afară pe demoni, ¹⁶ Și făcù doisprezece, și puse lui Simon nume Petru; ¹⁷ Și pe Iacob al lui Zebedeu și pe Ioan fratele lui Iacob, și le puse nume Boanergheș adecă fii ai tunetului; ¹⁸ Și pe Andreiu și pe Filip și pe Bartolomeu și pe Mateiu și pe Toma și pe Iacob al lui Alfeu și pe Tadeu și pe Simon Cananeul, ¹⁹ Și pe Iuda Iscariotu, care îl și dete prins.

Iisus dojenește fariseii pentru defăimarea sfântului spirit.

²⁰ Apoi vine a casă și iarăși se adună gloată, încât ei nu puteau nici pâne să mănânce. ²¹ Și auzind ai săi veniră ca să-l apuce, căci ziceau că și-a ieșit din fire. ²² Iar cărturarii care veniră dela Ierusalim ziceau că are pe Beelzebul, și că prin stăpânul demonilor scoate afară pe demoni. ²³ Și chemându-i la sine le zicea în pilde: cum poate satan să scoată afară pe satan? ²⁴ Și dacă o împărăție se va fi desbinat în sine, acea împărăție nu poate stă. ²⁵ Și dacă o casă se va fi desbinat în sine, acea casă nu va putea stă. ²⁶ Și dacă satan s'a sculat asupra sa, s'a desbinat și nu poate stă ci are sfârșit. ²⁷ Dar nimeni nu poate intrând în casa celui tare să răpească sculele lui, dacă nu va fi legat mai întâiu pe cel tare și atunci îi va prăda casa. ²⁸ Adevăr zic vouă că toate păcatele vor fi iertate fiilor oamenilor și defăimările, câte vor fi rostit ei; ²⁹ Dar cine va fi rostit defăimare improtiva spiritului sfânt,

nu are iertare în veac, ci vinovat va fi de păcat vecinic. 30 Pentru că ziceau: are spirit necurat.

Iisus arată care sunt adevăratele sale rude.

31 Atunci vin muma lui și frații lui, și stând afară trimiseră la dânsul chemându-l. 32 Și gloata stă împrejurul lui și-i zic *unii*: iată muma ta și frații tăi și surorile tale afară te caută. 33 Și răspunzând le zice: cine este muma mea și frații mei? 34 Și privind la cei care ședeau împrejurul lui zice: iată muma mea și frații mei. 35 Cine va fi făcut voia lui Dumnezeu, acesta este fratele meu și soră și mamă.

PARTEA 4.

Pilda cu sămănătorul, cu sămânța și grăuntele de muștar.

Și începù iarăși să învețe lângă mare. Și se adună la dânsul gloată foarte multă, încât el intră în vas ca să șează pe mare, și toată gloata eră pe uscat lângă mare. 2 Și-i învăță mult în pilde, și le zicea în învățătura sa: 3 Ascultați. Iată ieși sămănătorul să semene, 4 Și se întâmplă când sămănă una *sămânță* căzù lângă cale, și veniră pasările și o mâncară. 5 Și alta căzù pe loc pietros, unde nu aveà pământ mult, și îndată răsări pentru că nu aveà pământ adânc; 6 Și când răsări soarele fu arsă de arșiță, și pentru că nu aveà rădăcină se uscă. 7 Iar alta căzù între spini, și creșcură spini și o înăbușiră, și nu dete rod. 8 Și altele căzură pe pământul cel bun și deteră rod înălțându-se și creșcând, și făcù una treizeci și alta șezzeci și alta o sută. 9 Și zise: cine are urechi să asculte cu luare aminte. 10 Și când fu singur, îl întrebă despre pilde cei care erau pe lângă dânsul împreună

cu cei doisprezece. ¹¹ Și le zise: vouă este dat *a înțelege* taina împărăției lui Dumnezeu; iar pentru cei din afară tot se face în pilde, ¹² Ca privind să privească și să nu vază, și auzind să auză și să nu priceapă, ca nu cumva să se întoarcă și să li-se ierte *păcatele*. ¹³ Și le zice: nu știți pilda aceasta, și cum veți înțelege toate pildele? ¹⁴ Sămănătorul seamănă cuvântul. ¹⁵ Iar aceștia sunt cei de lângă cale unde se seamănă cuvântul și când vor fi auzit, îndată vine satana și ia cuvântul cel sămănat într'înșii, ¹⁶ Și aceștia de asemenea sunt cei sămănați pe loc pietros, care când vor fi auzit cuvântul îndată îl primesc cu bucurie, ¹⁷ Dar n'au rădăcină în sine, ci sunt până la un timp, apoi când este strâmtorare sau prigonire pentru cuvânt îndată se smintesc. ¹⁸ Și alții sunt cei sămănați între spini, aceștia sunt cei care auziră cuvântul, ¹⁹ Dar grijile veacului și amăgirea avuției și poftele de altele intrând înăbușesc cuvântul și se face neroditor. ²⁰ Și aceia sunt cei sămănați pe pământul cel bun, care aud cuvântul și primesc, și fac rod unul treizeci și altul șesezeci și altul o sută. ²¹ Și le zise că nu cumva vine lumânarea ca să fie pusă sub obroc sau sub pat? Oare nu *vine* ca să fie pusă în sfeșnic? ²² Căci nu este ceva ascuns, *care* să nu fie dat pe față; nici n'a fost *ceva* ascuns decât ca să vie la arătare. ²³ Dacă cineva are urechi să asculte cu luare aminte. ²⁴ Și zise lor: luați aminte ce auziți. Cu măsura cu care măsurați vi-se va măsura și vi-se va potrivi. ²⁵ Căci cine are, i-se va da; și cine nu are, și ce are se va lua dela dânsul. ²⁶ Și zise: astfel este împărăția lui Dumnezeu.

precum un om aruncă sămânța în pământ, ²⁷ Apoi doarme și se scoală noaptea și ziua, și sămânța răsare și crește, cum el însuși nu știe. ²⁸ Pământul dela sine rodește, mai întâiu paiu verde, apoi spic, după aceea grâu deplin în spic. ²⁹ Iar când rodul este făcut, îndată trimite secerea, că a sosit secerișul. ³⁰ Și zise: cum să asemănăm împărăția lui Dumnezeu, sau în ce pildă s'o înfățișăm? ³¹ *Este asemenea unui grăunte de muștar, care când se seamănă în pământ este sămânță mai mică decât toate sămânțele de pe pământ,* ³² Dar când s'a sămănat, crește și se face mai mare decât toate legumele și face ramuri mari, încât paserile cerului pot locui sub umbra lui. ³³ Și în multe pilde de felul acesta le vorbiă cuvântul, după cum puteau să auză; ³⁴ Și fără pildă nu le vorbiă, dar ucenicilor săi la o parte lămuria tot.

Iisus potolește marea.

³⁵ Și făcându-se seară în acea zi le zice: să trecem dincolo. ³⁶ Și lăsând ei gloata îl iau cu dânșii cum eră în vas, și erau și alte vase cu dânșul. ³⁷ Și se făcù o furtună mare de vânt, și valurile se prăvăliau peste vas, încât acum eră să se umple vasul. ³⁸ Și el eră dormind pe căpătăiu în partea din urmă a vasului; și îl deșteaptă și îi zic: Învățătorule, nu-ți este grije că perim? ³⁹ Și sculându-se certă vântul și zice mării: taci, fii liniștită. Și se potolì vântul, și se făcù liniște mare. ⁴⁰ Și zise lor: pentru ce sunteți așa fricoși? Cum nu aveți credință? ⁴¹ Și se temură cu temere mare și ziceau între dânșii: cine este dar acesta, că și vântul și marea ascultă de dânșul?

PARTEA 5.

Demonizatul din ținutul Gherasenilor.

Și veni ră în cealaltă parte a mării în ținutul Gherasenilor. ² Și ieșind el din vas, îndată îi ieși înainte din *gropi de morminte* un om în spirit necurat, ³ Și care aveă locuința în *gropi de morminte*, și nimeni nu mai puteă să-l lege nici *chiar* cu lanțuri. ⁴ Pentru că de multe ori el fusese *legat* cu legături de picioare și cu lanțuri, dar lanțurile fură rupte de el și legăturile de picioare sfărâmate în bucăți, și nimeni nu aveă putere să-l supue; ⁵ Și totdeauna noaptea și ziua în *gropi de morminte* și în munți eră strigând și lovindu-se cu pietri. ⁶ Și văzând pe Iisus de departe alergă și i-se plecă, ⁷ Și strigând cu glas mare zice: ce ai cu mine, Iisuse, Fiule al lui Dumnezeu cel prea înalt? Te jur pe Dumnezeu, nu mă munci. ⁸ Căci îi ziceă: ieși, spirit necurat, din omul *acesta*. ⁹ Și-l întrebă: cum te numești? Iar el îi zice: mă numesc *legiune*, că mulți suntem. ¹⁰ Și-l rugă foarte ca să nu-i trimită afară din ținutul *acela*. ¹¹ Iar acolo lângă munte eră păscând o turmă mare de porci; ¹² Și-l rugară *toți demonii* zicând: trimite-ne între porci, ca să intrăm într'înșii. ¹³ Și le dete voe. Și ieșind spiritele necurate intrară în porci, și turma se repezi depe râpă în mare, ca la două mii, și se înecară în mare. ¹⁴ Și cei care-i pășteau fugiră și vestiră în oraș și la țară; și veniră să vază ce s'a întâmplat. ¹⁵ Și vin la Iisus și văd pe demonizatul, care avusesese *legiunea*, stând îmbrăcat și întreg la minte, și se temură. ¹⁶ Și cei cari văzură le spuseră cum s'a întâmplat cu demonizatul și despre porci.

17 Și începură a-l rugă ca să plece din ținutul lor. 18 Și suindu-se el în vas îl rugă cel care a fost demonizat ca să fie cu dânsul. 19 Dar Iisus nu-l lăasă, ci-i zice: du-te la casa ta la ai tăi, și vestește-le câte ți-a făcut ție Domnul, și cum avu milă de tine. 20 Și se duse și începù a vesti în Decapole câte i-a făcut Iisus; și toți se mirau. 21 Și trecând Iisus în vas iarăși de cealaltă parte, se adună gloată multă la dânsul, și erà lângă mare.

Minunea lui Iisus la femeia sângerândă și la fica lui Iair.

22 Și iată vine unul dintre mai marii sinagogei, anume Iair, și văzându-l cade la picioarele lui, 23 Și-l roagă foarte, zicând că fica mea este pe moarte, ca venind să pui mânila peste ea, ca să fie scăpată și să trăească. 24 Și plecă cu dânsul; și gloată multă îl urmă, și-l strâmtorà. 25 Și o femeie fiind în curgere de sânge de doisprezece ani, 26 Și suferind multe dela mulți doftori și cheltuind tot ce aveà, și nefolosind nimic ci mergând spre mai rău, 27 Auzind cele despre Iisus, venind în gloată dinapoi, atinse vestmântul lui; 28 Căci ziceà, că dacă voi fi atins numai vestmintele lui, voi fi scăpată. 29 Și îndată fu săcat isvorul sângelui ei, și simți în corpul ei că este vindecată de rană. 30 Și îndată Iisus cunoscând în sine puterea ce ieși din el, întorcându-se în gloată zise: cine-mi atinse vestmintele? 31 Iar ucenicii săi îi ziseră, vezi gloata care te strâmtorează și zici: cine mă atinse? 32 Și se uita împrejur să vază pe care făcù aceasta. 33 Iar femeia temându-se și tremurând, știind ce i-se întâmplase, veni și

căzù înaintea lui, și-i spuse tot adevărul. 34 Iar el îi zise: fică, credința ta te-a scăpat; mergi în pace și fii sănătoasă de rana ta. 35 Vorbind el încă vin *unii* dela mai marele sinagogei zicând că fica ta a murit; pentru ce mai superi pe Învățătorul? 36 Iar Iisus ne luând în seamă cuvântul vorbit zice către mai marele sinagogei: nu te teme, crede numai. 37 Și nu lăsă pe nimenea cu dânsul să-i urmeze împreună, decât numai pe Petru și pe Iacob și pe Ioan, fratele lui Iacob, 38 Și vin la casa mai marelui sinagogei, și vede sgomot și pe cei care plângeau și se văietau foarte, 39 Și intrând înăuntru le zice: pentru ce faceți sgomot și plângeți? Copila n'a murit, ci doarme. 40 Dar ei îl luau în răs. Apoi dând afară pe toți ia cu sine pe tatăl copilei și pe muma ei și pe cei împreună cu dânsul, și intră unde eră copila. 41 Și apucând mâna copilei îi zice: Talita, cumi, ceeace însemnează: copilă, — ție zic, — scoală-te. 42 Și îndată se sculă copila și umblă; căci eră de doisprezece ani; și ei se uimiră îndată cu uimire mare. 43 Și le porunci mult ca nimeni să nu știe de aceasta; și zise să i-se dea ei să mănânce.

PARTEA 6.

Profetul desprețuit în patria sa.

Apoi ieși de acolo și vine în patria sa, și ucenicii lui îi urmează. 2 Și fiind sâmbătă începù să învețe în sinagogă; și cei mulți ascultând rămaseră uimiți zicând: de unde are acesta acestea; și ce este înțelepciunea dată acestuia? Și puterile de felul acesta care să fac prin mâinile lui? 3 Oare nu este acesta țeslarul, fiul Mariei

și fratele lui Iacob și Iose și Iuda și Simon? Și nu sunt surorile lui aici la noi? Și se smintiau în el. 4 Dar Iisus le zise că nu este un profet desprețuit decât în patria lui și între neamurile lui și în casa lui. 5 Și nu putea face acolo nici o minune, decât punând mâinile peste puținii bolnavi și tămădui. Și să miră de necredința lor.

Trimiterea celor doisprezece apostoli.

6 Și umblă prin satele dimprejur învățând. 7 Și chemă la sine pe cei doisprezece, și încep a-i trimite câte doi, și le dă putere *asupra* spiritelor necurate, 8 Și le porunci ca să nu ia nimic cu sine pe cale decât numai toiag, nici pâne, nici traistă, nici aramă la încingătoare, 9 Ci încălțați cu sandale, și să nu îmbrăcați două vestminte. 10 Și le zise: unde veți fi intrat în casă, acolo rămâneți până când veți fi ieșit de acolo. 11 Și în orice loc care nu va fi primit pe voi, nici nu vor fi ascultat de voi, ieșind de acolo scuturați țărâna de sub picioarele voastre spre mărturie lor. *Adevăr zic vouă, mai ușor va fi Sodomiiților și Gomoriiților în zi de judecată, decât orașului aceluia.* 12 Și ieșind ei predicară ca oamenii să se pocăiască. 13 Și scoteau afară mulți demoni, și ungeau cu untdelemn pe mulți bolnavi și-i tămăduiau.

Tăierea capului sf. Ioan Botezătorul.

14 Și auzi Erod împăratul, căci se făcuse cunoscut numele lui, și zicea că Ioan Botezătorul sa sculat dintre morți, și de aceea lucrează puterile în el. 15 Alții ziceau că este Elie; iar alții ziceau că este un Profet, ca unul dintre profeți. 16 Și auzind Erod zicea: este Ioan al

căruia cap eu l-am tăiat, acesta s'a sculat *dintre morți*. ¹⁷ Căci Erod însuși trimițând puse mâna pe Ioan și-l legă în închisoare pentru Erodiada, femeia lui Filip fratele său; fiindcă se însurase cu ea. ¹⁸ Pentru că Ioan zicea lui Erod, că nu ți-se cuvine să aibi pe femeia fratelui tău. ¹⁹ Iar Erodiada avea ură pe el și voia să-l omoare, dar nu putea; ²⁰ Căci Erod se temeă de Ioan, știindu-l bărbat drept și sfânt, și-l păstră, și ascultându-l stă mult pe gânduri, dar îl ascultă bucuros. ²¹ Și fiind zi nimerită, când Erod de ziua nașterii sale făcu ospăț celor mai mari ai săi și căpitanilor și celor dintăiu ai Galilei, ²² Și intrând fata Erodiadei și jucând, plăcu lui Erod și celor care ședeau împreună cu el la masă, iar împăratul zise fetei: cere-mi orice voești, și-ți voi da; ²³ Și jură ei că orice vei fi cerut dela mine, îți voi da până la jumătate din împărăția mea. ²⁴ Și ieșind zise mumei sale: ce să cer? Iar ea zise: capul lui Ioan Botezătorul. ²⁵ Și intrând îndată cu grabă la împăratul ceru zicând: voesc ca numai decât să-mi dai pe disc capul lui Ioan Botezătorul. ²⁶ Și întristându-se foarte împăratul pentru jurământ și pentru cei care ședeau la masă nu voi s'o înlătore. ²⁷ Și îndată trimițând împăratul pe un speculator porunci să aducă capul lui; ²⁸ Și ducându-se i-a tăiat capul în închisoare, și aduse capul lui pe disc și-l dete fetei, iar fata îl dete mumei sale. ²⁹ Și auzind ucenicii lui veniră și luară corpul lui mort, și-l puseră în mormânt.

Săturarea celor cinci mii.

³⁰ Și se strâng apostolii la Iisus, și-l înștiin-

tară de toate câte făcură și învățară. 31 Și le zice: veniți voi înșivă la o parte, în loc pustiu, și odihniți-vă puțin. Căci erau mulți care veneau și care se duceau, și n'aveau timp potrivit nici să mănânce. 32 Și plecară în vas la un loc pustiu la o parte 33 Și mulți îi văzură ducându-se și-i cunoscură, și aler-gară acolo pe jos din toate orașele și sosiră înaintea lor. 34 Și ieșind Iisus văzu gloată multă, și i-se făcu milă de ei, că erau ca oi neavând păstor; și începù să-i învețe multe. 35 Și fiind acum mult timp din zi, apropiindu-se de dânsul ucenicii săi ziceau că pustiu este locul, și ceasul târziu acum; 36 Dă-le drumul, ca ducându-se în locurile dimprejur și în sate să-și cumpere ce să mănânce. 37 Iar el răs-punzând le zise: dați-le voi să mănânce. Dar ei zic lui: ducându-ne să cumpărăm pâni pentru două sute de dinari, și să le dăm să mănânce? 38 Iar el le zice: câte pâni aveți? Mergeți și vedeți. Și ei știind zic: cinci, și doi pești. 39 Și le porunci să-i pună pe toți să șază mese-mese pe iarbă verde. 40 Și șezură cete-cete, câte o sută și câte cinci zeci. 41 Și luând cele cinci pâni și cei doi pești, căutând spre cer binecu-vântă, și frânse pânila și dete ucenicilor ca să le dea în mâni, și pe cei doi pești îi împărți la toți. 42 Și mâncară toți și se săturară; 43 Și luară frămituri douăsprezece coșuri umplute, și dela pești. 44 Și erau cei cari mâncară pânila cinci mii de bărbați.

Iisus umblând pe mare.

45 Și îndată sili pe ucenicii săi să între în vas, și să treacă înaintea lui de cealaltă parte spre

Betsaida, până ce el dă drumul gloatei. 46 Și după ce-i lăasă se duse pe munte să se roage. 47 Și făcându-se seară vasul eră în mijlocul mării, și el singur pe uscat. 48 Și văzându-i pe dânsii muncindu-se pe când trăgeau cu lopețile, deoarece vântul eră împotrivor, către a patra strajă din noapte vine la dânsii umblând pe mare, și voiă să treacă pe lângă dânsii; 49 Iar ei văzându-l umblând pe mare li-se părù că este o nălucă, și strigară tare; căci toți îl văzură și se spăimântară. 50 Dar el îndată vorbi cu dânsii, și le zice: îndrăsniți; eu sunt; nu vă temeți. 51 Și se suî la dânsii în vas și se potoli vântul; și erau uimiți foarte tare între dânsii și se mirau; 52 Pentru că nu pricepură din pâni, deoarece inima lor eră impietrită.

Vindecare de bolnavi.

53 Și trecând veniră spre țărmul Genesaretului și traseră la uscat. 54 Și ieșind ei din vas, îndată cunoscându-l, 55 Oamenii cutreerară tot ținutul acela, și începură să aducă bolnavi pe paturi acolo, unde auziau că este. 56 Și ori unde intră în sate sau orașe sau locuri, puneau în târguri pe neputincioși, și-l rugau ca să atingă numai ciucurile vestmântului său; și câți îl atingeau, erau scăpați.

PARTEA 7.

Iisus ne îndeamnă să ne ferim de porunci omenești. Și se adună la dânsul fariseii și unii dintre cărturari veniți fiind dela Ierusalim. 2 Și văzând pe unii dintre ucenicii lui că mănâncă pânila cu mâni necurate, adecă nespălate, 3 Căci Fariseii și toți Iudeii dacă nu-și spală mânila făcându-le pumn nu mănâncă, ținând rânduiala

bătrânilor, ⁴ Și dela târg *venind* dacă nu se îmbăează nu mănâncă, și alte multe sunt pe care le-au primit să le țină, *precum*, spălările prin afundare a paharelor și urcioarelor și vaselor de aramă, ⁵ Și-l întrebară fariseii și cărturarii: pentru ce ucenicii tăi nu umblă după rânduiala bătrânilor, ci mănâncă pâinea cu mâni necurate? ⁶ Iar el le zise: bine a profetizat Isaia despre voi, fățarnicilor, cum este scris: «Acest popor cu buzele mă cinstește, dar inima lor departe este de mine; ⁷ În zadar mă cinstesc învățând învățături *ce sunt* porunci omenești». ⁸ Lăsând porunca lui Dumnezeu țineți rânduiala oamenilor: *spălările prin afundare a urcioarelor și paharelor; și alte de asemenea multe faceți.* ⁹ Și le zise: foarte bine, desființați porunca lui Dumnezeu, ca să păstrați rânduiala voastră. ¹⁰ Căci Moise a zis: «cinstește pe tatăl tău și pe muma ta» și «cine vorbește de rău pe tată sau pe mamă să moară negreșit». ¹¹ Iar voi ziceți: dacă un om va fi zis tatălui sau mumei: corban, adecă dăruit este *Domnului* orice ai folosi dela mine. ¹² Nu-l mai lăsați să facă nimic pentru tatăl său sau muma sa, ¹³ Desființând *astfel* cuvântul lui Dumnezeu prin rânduiala voastră, pe care ați dat-o; și asemenea de acestea multe faceți. ¹⁴ Și chemând la sine iarăși gloata le zise: ascultați-mă toți și înțelegeți. ¹⁵ Nu este nici un lucru de din afară al omului, ce intrând într'insul poate să-l spurce: ci cele ce ies din om sunt care spurcă pe om. ¹⁶ *Dacă are cineva urechi să asculte cu luare aminte.* ¹⁷ Și când intră în casă dela gloată, îl întrebară ucenicii lui despre pildă. ¹⁸ Iar el le zise: astfel

dar și voi nu pricepeți? Nu înțelegeți că orice
 19 Că nu intră în inima lui, ci în pânțele și iese
 afară în cloacă, curățind toate bucatele? 20 Și
 zise că ce iese din om, aceea spurcă pe om.
 21 Căci de dinăuntru din inima oamenilor ies
 gândirile rele, desfrânări, 22 Furturi, omoruri,
 adultere, porniri spre tot felul de înavuțire, rău-
 tate, înșelăciune, necumpătare, pismă, defăimare,
 trufie, necuminție; 23 Toate relele acestea ies
 de dinăuntru și spurcă pe om.

Iisus vindecă pe fata femeii din Sirofenicia.

24 Și sculându-se de acolo se duse în ținutul
 Tirului și Sidonului; și intrând într-o casă, voi
 ca nimeni să nu știe, dar nu putu să fie necu-
 noscut; 25 Ci îndată auzind despre dânsul o
 femeie, a cărei fată aveă spirit necurat, venind
 căzû la picioarele lui; 26 Și femeia eră Elină,
 de neam Sirofeniceană. Și-l rugă ca să scoată
 demonul din fata ei. 27 Și Iisus îi zise: lasă
 mai întâiu să se sature copiii; căci nu este bine
 a lua pâinea copiilor și a o arunca cânilor.
 28 Iar ea răspunse și-i zice: așa este, Doamne;
 dar și câinii de sub masă mănâncă din frămî-
 turile copiilor. 29 Și zise ei: pentru acest cu-
 vânt mergi, a ieșit demonul din fata ta. 30 Și
 după ce se duse la casa ei află copila zăcând
 în pat și demonul ieșit.

Iisus vindecă pe un surdo-mut.

31 Și ieșind iarăși din ținutul Tirului veni prin
 Sidon spre marea Galileii prin mijlocul ținutu-
 lui Decapole. 32 Și îi aduc pe un surdo-mut,
 și-l roagă ca să pună mâna peste dânsul. 33 Și
 luându-l din gloată la o parte puse degetele în

urechile lui și scuișând atinse limba lui. 34 Și căutând spre cer suspină și-i zise: Efata, adecă, deschide-te. 35 Și se deschise urechile lui, și îndată se deslegă legătura limbii lui și vorbiă bine. 36 Și le porunci să nu spună nimănui; dar cu cât le porunciă, cu atât mai mult vestiau ei. 37 Și se mirau peste măsură zicând: bine a făcut toate; și pe surzi îi face să audă, și pe muți să vorbească.

PARTEA 8.

Săturarea celor patru mii.

În zilele acelea fiind iarăși gloată multă, și neavând ce să mănânce, chemând la sine pe ucenicii săi le zice: 2 Imi este milă de gloată, că de trei zile acum stăruiesc lângă mine și nu au ce să mănânce; 3 Și dacă le voi da drumul nemâncăți la casele lor, vor leșină de foame pe drum; și unii dintr'înșii au venit de departe. 4 Și-i răspunseră ucenicii săi că de unde va putea cinevă să sature pe aceștia cu pâne aci în pustie? 5 Și-i întrebă: câte pâni aveți? Iar ei ziseră: șapte. 6 Și poruncește gloatei să șază jos pe pământ; și luând cele șapte pâni mulțumind frânse, și dete ucenicilor săi ca să le pună înainte; și le puseră înaintea gloatei. 7 Și aveau puțini peștișori; și binecuvântând puse înainte și pe aceștia. 8 Și mâncară și se săturară, și luară prisosuri de frămături șapte coșuri. 9 Iar ei erau ca la patru mii. Și le dete drumul. 10 Și îndată intrând în vas cu ucenicii săi veni în părțile Dalmanutei.

Cererea de semne cerești. Să se ferească de aluatul fariseilor și al lui Erod.

11 Și ieșiră fariseii și începură a se prici cu

dânsul, cerând dela el un semn din cer, ispitindu-l. ¹² Și suspinând adânc în spiritul său zice: pentru ce neamul acesta cere semn? Adevăr zic vouă că nu se va da semn neamului acestuia. ¹³ Și lăsându-i, intrând iarăși în vas trecu de cealaltă parte. ¹⁴ Și ucenicii uitaseră să ia pâni, și nu aveau cu dânsii în vas decât o pâne. ¹⁵ Și le porunci zicând: luați aminte, ferți-vă de aluatul fariseilor și de aluatul lui Erod. ¹⁶ Și se gândiau întru sine că pâni nu avem, ¹⁷ Dar *Iisus* înțelegând le zice: ce vă gândiți că nu aveți pâni? Nu pricepeți nici nu înțelegeți? Aveți inima voastră învârtosată? ¹⁸ Ochi având nu vedeți, și urechi având nu auziți, și nu vă aduceți aminte, ¹⁹ Când am frânt cele cinci pâni la cele cinci mii, și câte coșuri pline de frămituri luarăți? Douăsprezece îi zic ei. ²⁰ Și când am frânt cele șapte la cele patru mii, câte coșuri umplute cu frămituri luarăți? Și ei zic: șapte. ²¹ Și le zise: nu înțelegeți încă?

Vindecarea unui orb.

²² Și vin la Betsaida. Și-i aduc pe un orb și-l roagă să-l atingă. ²³ Și luând de mână pe orb îl scoase afară din sat; și după ce scuipă în ochii lui, punând mânilor pe dânsul, îl întrebă dacă zărește ceva. ²⁴ Și uitându-se în sus zise: zăresc oameni, că văz ca copaci pe cei cari umblă. ²⁵ După aceea puse iarăși mânilor pe ochii lui, și văzu bine, și fu adus la starea de mai înainte, și vedeă în depărtare toate lămurit. ²⁶ Și-l trimise la casa lui zicând: nu intră în sat, nici nu spune cuiva în sat.

Mărturisirea lui Petru.

27 Și ieși Iisus și ucenicii săi în satele Cesei lui Filip: și pe cale întrebă pe ucenicii săi zicându-le: cine zic oamenii că sunt eu? 28 Iar ei îi răspunseră zicând că Ioan Botezătorul, alții Elie, iar alții că ești unul dintre profeți. 29 Și el îi întrebă: dar voi cine ziceți că sunt eu? Și răspunzând Petru îi zice: tu ești Hristosul. 30 Și-i certă ca să nu spună nimănui despre dânsul.

Întâia vestire a patimilor.

31 Și începù a-i învăța că Fiul omului trebuie să sufere multe, și să nu fie primit drept bun de către bătrânii și mai marii preoților și cărturarii și să fie omorât și după trei zile să învieze. 32 Și vorbiă cuvântul pe față. Și luându-l Petru la sine începù a-l certă. 33 Iar el întorcându-se și văzând pe ucenicii săi certă pe Petru și zice: mergi înapoia mea, satană; că nu ai în gând cele *ce sunt* ale lui Dumnezeu, ci cele *ce sunt* ale oamenilor. 34 Și chemând la sine gloata împreună cu ucenicii săi le zise: ori cine voește să vie după mine, să se lepede de sine și să ia crucea sa și să-mi urmeze. 35 Căci cine va fi voit să-și scape sufletul, îl va pierde; dar cine va fi pierdut sufletul său pentru mine și pentru evanghelie, *acesta* îl va scăpa. 36 Căci ce folosește ca omul să câștige lumea întreagă și să piarză sufletul său? 37 Căci ce ar da omul în schimb pentru sufletul său? 38 Căci cine se va fi rușinat de mine și de cuvintele mele în acest neam desfrânat și păcătos, și Fiul omului se va rușina de el, când va veni, întru mărirea Tatălui său cu sfinții îngeri.

PARTEA 9.

Schimbarea la faţă.

Şi zise lor: adevăr zic vouă că sunt unii din cei de faţă, cari nu vor gustă moarte până ce nu vor fi văzut împărăţia lui Dumnezeu venită întru putere. ² Şi după şase zile Iisus ia cu sine pe Petru şi pe Iacob şi pe Ioan şi-i duce pe dâşii pe un munte înalt, singuri la o parte. ³ Şi se schimbă la faţă înaintea lor; şi vestimintele lui se făcură strălucitoare foarte albe, cum înălbitor pe pământ nu poate înălbi astfel. ⁴ Şi li-se arată lor Elie împreună cu Moise, şi vorbeau împreună cu Iisus. ⁵ Şi începând Petru zice lui Iisus: Rabi, este bine ca să fim aici, şi să facem trei colibi, ție una şi lui Moise una şi lui Elie una. ⁶ Căci nu ştia ce să răspundă, fiindcă erau plini de spaimă. ⁷ Şi se făcù un nor umbrindu-i pe dâşii, şi fu un glas din nor zicând: acesta este Fiul meu cel iubit; ascultaţi de dânsul. ⁸ Şi deodată privind ei împrejur nu văzură pe nimenea decât numai pe Iisus singur cu dâşii. ⁹ Şi dându-se ei jos depe muntele acela le porunci ca să nu spuie la nimenea cele ce văzură, decât numai când Fiul omului se va fi sculat dintre morţi. ¹⁰ Şi ei ținură cuvântul în sinele cercetând împreună între dâşii ce însemnează a se scula dintre morţi. ¹¹ Şi-l întrebau zicând: pentru ce zic fariseii şi cărturarii că trebuie să vină mai întâiu Elie? ¹² Iar el zise: Elie venind mai întâiu, întocmeşte iarăşi toate. Dar cum este scris cu privire la Fiul omului? Să sufere multe şi să fie socotit drept nimic. ¹³ Dar zic vouă că Elie a şi venit, şi făcură cu el câte voiră, după cum este scris cu privire la dânsul

Vindecarea unui îndrăcit.

¹⁴ Și venind ei la ucenici văzură gloată multă împrejurul lor și cărturarii pricindu-se împreună cu dânșii. ¹⁵ Și îndată toată gloata văzându-l rămase uimită și alergând spre el îi urau de bine. ¹⁶ Și îi întrebă: pentru ce vă priciți cu dânșii? ¹⁷ Și răspunse lui unul din gloată: Învățătorule, adusei la tine pe fiul meu, având spirit mut. ¹⁸ Și ori unde l-a apucat, îl sgu-
due; și el spumează și scârșnește dinții și se usucă; și am zis ucenicilor tăi să-l dea afară, dar nu fură în stare. ¹⁹ Iar el răspunzându-le zice: O neam necredincios, până când voi fi cu voi? Până când vă voi îngădui? Aduceți-l la mine. ²⁰ Și-l aduseră la dansul. Și văzându-l, spiritul îndată îl scutură tare, și căzând la pământ se svârcoliă spumând. ²¹ Și întrebă pe tatăl lui: cât timp este de când i-a venit aceasta? Iar el zise: din copilărie; ²² Și de multe ori l-a aruncat chiar în foc și în apă, ca să-l piarză; dar dacă poți ceva, ajută-ne, fiindu-ți milă de noi. ²³ Iar Iisus îi zise: «dacă poți»: tot este cu putință celui care crede. ²⁴ Și îndată strigând tatăl copilului zise: cred, ajută necredinței mele. ²⁵ Iar Iisus văzând că aleargă aci gloată, certă spiritul necurat zicându-i: spirit mut și surd, eu îți poruncesc, ieși afară din el și să nu mai intri într'însul. ²⁶ Și strigând și tare sguduindu-l ieși afară; și *copilul* fu ca un mort, încât mulți ziceau că a murit. ²⁷ Dar Iisus apucând mâna lui îl ridică, și el se sculă. ²⁸ Și intrând el în casă, ucenicii lui îl întrebară la o parte: pentru ce noi nu puturăm să-l dăm afară?

29 Și le zise: acest fel prin nimic nu poate ieși afară, decât numai prin rugăciune și postire.

A doua vestire a patimilor.

30 Și ieșind ei de acolo treceă prin Galileia, și nu voiau ca să știe cinevă. 31 Căci învăța pe ucenicii săi, și le ziceă că fiul omului se dă în mâni de oameni, și-l vor omori, și omorît fiind după trei zile se va sculă. 32 Dar ei nu înțelegeau rostul, și se temeau să-l întrebe.

Gâlceava pentru cine e mai mare. Se recomandă smerenia și stimarea celor mici. Să ne ferim de sminteală.

33 Și veniră la Capernaum; și fiind în casă îi întrebă: ce vă chibzuiți pe cale? 34 Dar ei tăceau; căci se chibzuiră între dânsii pe cale cine să fie mai mare. 35 Și șezând chemă la sine pe cei doisprezece, și le zice: dacă yoește vre unul să fie întâiu, va fi în urmă de toți și slujitor al tuturor. 36 Și luând un copil îl puse în mijlocul lor, și după ce îl îmbrățișă le zise: 37 Oricine va fi primit în numele meu pe unul dintre acești copii, pe mine mă primește; și oricine mă va fi primit, nu mă primește pe mine ci pe cel care m'a trimis pe mine. 38 Atunci Ioan îi zise: Învățătorule, știm pe unul care în numele tău dă afară pe demoni, care nu ne urmează și-l oprirăm, pentru că nu ne urmă nouă. 39 Dar Iisus îi zise: nu-l opriți; căci nu este nimenea care va face minune în numele meu și va putea numai decât să vorbească rău de mine. 40 Căci cine nu este împotriva noastră, pentru noi este; 41 Căci cine va fi dat vouă să beți un pahar de apă în numele meu, pentru că sunteți ai lui Hristos, adevăr zic vouă că nu va pierde plata sa. 42 Și cine va fi sminteală u-

nuia dintre acești mici cari cred în mine, mai bine este pentru el dacă este pusă o piatră de moară împrejurul gâtului său și este aruncat în mare. 43 Și dacă te va fi smintit mâna ta, taie-o; este bine ca tu să întri în viață strâmb, decât având două mâni să te duci în gheenă în focul nestins. 44 *Unde vermele lor nu moare și focul nu se stânge.* 45 Și dacă piciorul tău te smintește, taie-l; este bine ca tu să întri în viață schiop, decât având două picioare să fi aruncat în gheenă în focul nestins, 46 *Unde vermele lor nu moare și focul nu se stânge.* 47 Și dacă ochiul tău te smintește, dă-l afară; este bine pentru tine să întri c'un ochiu în împărăția lui Dumnezeu, decât având doi ochi să fi aruncat în gheena focului. 48 Unde «vermele lor nu moare și focul nu se stânge». 49 Căci fiecare va fi sărat cu foc, și orice jertfă cu sare va fi sărată. 50 Bună este sarea: iar dacă sarea se face nesărătoare, cu ce o veți îndrepta? Aveți sare în voi înșivă și aveți pace unii cu alții.

PARTEA 10.

Despărțirea bărbatului de femeie.

Si sculându-se de acolo vine în ținutul Iudeii și anume pe dincolo de Iordan; și iarăși se strâng gloate spre dânsul; 2 Și iarăși îi învăță, după cum aveà obiceiul. Și apropiindu-se fariseii îl întrebau dacă se cade bărbatului să lase femeia, ispitându-l ei. 3 Iar el răspunzând le zise: ce v'a rânduit Moise? 4 Iar ei ziseră: Moise dete voe să-i scrie carte de despărțire și să o lase. 5 Și Iisus le zise: în vederea învârtosării inimii voastre vă scrise această poruncă. 6 Dar dela

început de făptură «bărbat și femeie i-a făcut pe dânșii»; 7 Deaceea va lăsa omul pe tatăl său și pe muma sa, și se va lipi de femeia sa. 8 Și vor fi cei doi un trup», încât nu mai sunt doi, ci un trup. 9 Deci ceeace Dumnezeu împreună, omul să nu despartă. 10 Și în casă iarăși îl întrebară ucenicii despre aceasta. 11 Iar el le zice: oricine va fi lăsat pe femeia sa și se va fi însurat cu alta, săvârșește adulter față cu dânsa; 12 Și dacă ea lăsând bărbatul ei se va fi măritat cu altul, săvârșește adulter.

Iisus binecuvintează pruncii.

13 Si aduceau la dansul copii, ca să-i atingă pe ei; dar ucenicii înfruntau pe cei cari îi aduceau. 14 Iar Iisus văzând se mâhni adânc și le zise: lăsați copiii să vină la mine, nu-i opriți; căci împărăția lui Dumnezeu este a unora ca aceștia. 15 Adevăr zic vouă, oricine nu va fi primit în împărăția lui Dumnezeu ca un copil, nu va intra într'însa. 16 Si îmbrățișându-i binecuvântă, punând mâinile asupra lor.

Tânărul avut.

17 Și ieșind el în cale, alergând unul și în-genunchind înaintea lui îl întrebă: Învățătorule bune, ce să fac ca să moștenesc viața vecinică? 18 Iar Iisus îi zise: pentru ce mă numești bun? Nimenea nu este bun decât numai unul, Dumnezeu. 19 Știi poruncile: «nu săvârși adulter, nu omori, nu fură, nu mărturisi mincinos, nu nedreptăți, cinstește pe tatăl tău și pe muma ta». 20 Iar el îi zise: Învățătorule, toate acestea le-am păzit din tinereța mea. 21 Și Iisus uitându-se la el, îl iubi și-i zise: una îți lipsește du-te, vinde toate câte ai și dă săracilor, și

vei avea comoară în cer; și vino, urmează-mi, ²² Dar el mahnindu-se de cuvântul *acesta* plecă întristat; căci avea avuții multe. ²³ Și Iisus uitându-se împrejur zice ucenicilor săi: cât de greu vor intra avuții în împărăția lui Dumnezeu. ²⁴ Iar ucenicii erau uimiți de cuvintele lui. Dar Iisus iarăși răspunzând le zice: copiii, cât de greu este a intra în împărăția lui Dumnezeu *ceia care se încred în avuții*. ²⁵ Mai lesne este *pentru* o cămilă să treacă prin urechia acului, decât *pentru* un avut să intre în împărăția lui Dumnezeu. ²⁶ Iar ei se înfiorară mai mult zicând între dâșii: și cine poate fi mântuit? ²⁷ Iar Iisus uitându-se la dâșii zice: la oameni *este* cu neputință, dar nu la Dumnezeu; căci tot *este* cu putință la Dumnezeu. ²⁸ Și Petru începù a-i zice: iată noi lăsarăm tot și ți-am urmat ție. ²⁹ *Atunci* răspunzând Iisus zise: adevăr zic vouă, nu este nimenea care lasă casă sau frați sau mamă sau tată *sau femeie* sau copii sau țarine pentru mine și pentru evanghelie, ³⁰ Dacă nu va fi luat însutit acum în timpul *acesta* case și frați și surori și mume și copii și țarine printre urmăriri, și în veacul viitor vieată vecinică. ³¹ Mulți dar *fiind* întâiu vor fi în urmă, și cei din urmă *vor fi* întâiu.

A treia vestire a patimelor.

³² Și ei erau pe cale mergând în sus la Ierusalim, și Iisus mergea înaintea lor, și erau uimiți, iar cei care urmau se temeau. Și luând la sine iarăși pe cei doisprezece începù a le spune cele ce erau să i-se întâmple, ³³ Că iată mergem în sus la Ierusalim și Fiul omului va fi dat mai marilor preoților și cărturarilor, și îl vor

osândi la moarte, și-l vor da în mâna păgânilor,
 34 Și-l vor batjocori, și-l vor scuipă, și-l vor biciui,
 și-l vor omori, dar după trei zile se va scula.

Fiii lui Zebedeu.

35 Și vin la dânsul Iacob și Ioan, fiii lui Zebedeu, zicându-i: Învățătorule, voim să ne faci ceeace vom cere *dela tine*. 36 Iar el le zise: ce voiți ca eu să vă fac? 37 Iar ei ziseră: dă-ne să ședem unul de-a dreapta ta, și altul de-a stânga ta în mărirea ta. 38 Dar Iisus le zise: nu știți ce cereți. Puteți bea păharul pe care il beau eu, sau să fiți botezați cu botezul cu care mă botez eu? 39 Și ei îi ziseră: putem. Iar Iisus le zise: păharul pe care il beau eu îl veți bea, și cu botezul cu care mă botez eu veți fi botezați. 40 Dar a ședeà de-a dreapta mea sau de-a stânga nu este al meu a da, ci *se va da acelora* pentru care s'a gătit. 41 Și auzind cei zece începură a se mâhni adânc asupra lui Iacob și Ioan. 42 Și chemându-i la sine Iisus le zice: știți că cei care se par a domni peste păgâni îi stăpânesc pe aceștia, și cei mari ai lor întrebuintează puterea asupra lor. 43 Dar nu astfel este între voi; ci care ar voi să fie mare între voi, va fi slujitorul vostru, 44 Și care ar voi să fie întâiu între voi, va fi sluga tuturor; 45 Căci și Fiul omului n'a venit ca să fie slujit, ci ca să slujească și să deà sufletul său preț de răscumpărare pentru mulți.

Bartimeu.

46 Și ei vin la Ierichon, și pornind ei dela Ierichon și ucenicii lui și gloată multă, ședeà lângă cale un orb cerșitor, Bartimeu, fiul lui Timeu. 47 Și auzind că este Iisus Nazarenul, începù a strigă și a zice: Fiule al lui David, Iisuse, fie-ți

milă de mine. 48 Și-l înfruntau mulți ca să tacă, dar el cu mult mai tare strigă: Fiule al lui David, fie-ți milă de mine. 49 Și stând Iisus zise: chemați-l. Și ei chemară pe orb zicându-i îndrăznește; scoală, te cheamă. 50 Iar el aruncând la o parte vestmântul său, sărind veni la Iisus. 51 Și răspunzând Iisus îi zise: ce voești să-ți fac? Iar orbul îi zise: Rabuni să văz. 52 Și Iisus îi zise: du-te; credința ta te-a scăpat. Și îndată văzù, și îi urmă pe cale.

PARTEA 11.

Aducerea mănzului. Întrarea lui Iisus în Ierusalim.

Si când se apropiară ei de Ierusalim, la Betșaghe și Betania, spre muntele maslinilor, trimite pe doi dintre ucenicii săi și le zice: 2 Mergeți în satul ce este înaintea voastră; și îndată intrând într'insul veți afla un mânz legat, pe care n'a șezut încă nimenea dintre oameni. Deslegați-l și aduceți-l. 3 Și dacă cineva v'ar zice: pentru ce faceți aceasta? Spuneți că Domnul are trebuință de el, și îndată îl trimite iarăși aci. 4 Și se duseră și aflară mănzul legat la ușa afară la drum, și-l desleagă. 5 Și unii dintre cei care stăteau acolo le ziceau: ce faceți deslegând mănzul? 6 Iar ei le spuseră cum a zis Iisus, și îi lăsară. 7 Și aduc mănzul la Iisus, și pun pe dânsul vestmintele lor, și el șezù pe dânsul. 8 Și mulți așternură vestmintele lor pe cale; iar alții frunziș, pe care îl tăiaseră din țarini. 9 Și cei care veniau în urmă strigau: Osana «binecuvântat este cel ce vine în numele Domnului»; 10 Binecuvântată este împărăția viitoare a Tatălui nostru David, Osana în cele de sus.

Iisus blestemă smochinul, curăță templul, recomandă credința, rugăciunea și îngăduirea reciprocă.

¹¹ Și intră în Ierusalim în sanctuar; și privind împrejur toate, târziu fiind acum ceasul, ieși la Betania, cu cei doisprezece. ¹² Și a doua zi, ieșind ei din Betania, flămânzi. ¹³ Și văzând de departe un smochin având frunze veni, poate va găsi ceva într'insul; și venind la el nu găsi nimic afară de frunze; căci nu era timp de smochine. ¹⁴ Și răspunzând Iisus îi zise: de acum înainte în veac să nu mai mănânce nimenea rod din tine. Și ucenicii lui ascultau. ¹⁵ Și ei vin la Ierusalim. Și Iisus intrând în sanctuar începù să dea afară pe cei care vindeau și pe cei care cumpărau în sanctuar, și răsturnă mesele schimbătorilor de bani și scaunele celor care vindeau porumbei, ¹⁶ Și nu îngăduia ca să ducă cineva vas prin sanctuar, ¹⁷ Și învăța și le zicea: nu este scris că «casa mea casă de rugăciune se va chema» pentru toate neamurile? Iar voi ați făcut-o «peșteră de tâlhari». ¹⁸ Și auziră mai marii preoților și cărturarii, și căutau cum să-l piarză; căci se temeau de dansul, pentru că toată gloata era uimită de învățătura lui. ¹⁹ Și când se făcù seară, ieșiră afară din cetate. ²⁰ Și trecând ei dimineata văzură smochinul uscat din rădăcini. ²¹ Și aducându-și aminte Petru îi zice: Rabi, iată smochinul pe care îl blestemași s'a uscat. ²² Și răspunzând Iisus le zice: aveți credință în Dumnezeu. ²³ Adevăr zic vouă că oricine va zice muntelui acestuia: ridică-te și aruncă-te în mare, și nu se va îndoi în inima sa, ci va crede că se va face ce zice, *acela va avea orice zice.* ²⁴ Deaceea zic vouă, toate câte vă

rugăți și cereți, credeți că ați luat, și veți avea.
 25 Și când stați rugându-vă iertați dacă aveți
 ceva împotriva cuiva, ca și tatăl vostru care
 este în ceruri să vă ierte greșelele voastre.
 26 *Iar dacă voi nu iertați, nici tatăl vostru care este
 în ceruri nu va ierta greșelele voastre.*

Iisus își apără atotputința sa.

27 Și ei vin iarăși la Ierusalim. Și umblând
 el în sanctuar vin la dânsul mai marii preoților
 și cărturarii și bătrânii, 28 Și îi ziceau: cu ce
 putere faci acestea? Sau cine ți-a dat puterea
 aceasta ca să faci acestea? 29 Iar Iisus răspun-
 zând le zise: vă voiu întreba și eu un cuvânt,
 și răspundeți-mi, și voiu spune vouă cu ce pu-
 tere fac acestea. 30 Botezul lui Ioan eră din cer
 sau dela oameni? Răspundeți-mi. 31 Și cugetau
 întru sine zicând: dacă zicem din cer, va zice:
 pentru ce dar n'ați crezut lui? 32 Dar să zi-
 cem: dela oameni? Să temeau de popor; căci
 toți țineau într'adevăr pe Ioan că eră profet.
 33 Și răspunzând lui Iisus, zic: nu știm. Și Iisus
 le zice: nici eu nu vă spun cu ce putere fac
 acestea.

PARTEA 12.

Pilda cu lucrătorii viei; piatra unghiulară.

Și după aceea începù a le vorbi în pilde. Un
 om sădi vie, și o împrejmui cu gard și făcù
 vas sub lin și clădi turn, și o dete lucrătorilor,
 iar el se duse departe. 2 Și la timp trimise la
 lucrători o slugă, ca să ia dela lucrători din roa-
 dele viei; 3 Dar ei luându-l îl bătură, și-l tri-
 miseră deșert. 4 Și iarăși trimisă la dânsii pe
 altă slugă; dar și pe acela îl răniră la cap și-l
 necinstiră. 5 Și iar trimise pe altul; dar și pe

acela îl omorîră, și pe mulți alți, pe unii bă-
tându-i, pe alții omorându-i. ⁶ Avea încă un sin-
gur fiu iubit; și-l trimise în cele din urmă la
lucrători, zicând că se vor sfi de fiul meu.
⁷ Dar acei lucrători ziseră între dâșii că acesta
este moștenitorul; veniți să-l omorim, și moște-
nirea va fi a noastră. ⁸ Și luându-l îl omorîră,
și-l aruncară afară din vie. ⁹ Deci ce va face
domnul viei? Va veni și va pierde pe lucrători,
și va da viaa la alții. ¹⁰ N'ați cetit nici scrip-
tura aceasta: «Piatra pe care n'au luat-o în
seamă clăditorii, aceasta a fost făcută pentru
cap de unghiu; ¹¹ Dela Domnul a fost aceasta
și este minunată în ochii noștri?» ¹² Și căutau
ca să pună mâna pe dânsul, dar se temură de
gloată; căci gloata cunoscă că pentru dâșii zise
pilda aceasta. Și lăsându-l ei se duseră.

Cestiunea despre censul cesarului.

¹³ Și trimite la dânsul pe unii dintre farisei
și Erodiani, pentru ca să-l prinză în cuvânt.
¹⁴ Și venind îi zic: Învățătorule, știm că ești
iubitor de adevăr, și nu-ți pasă de nimenea;
pentru că nu te uiți la fața oamenilor, ci cu a-
devărat înveți calea lui Dumnezeu. Se cuvine
a da cens Cesarului sau nu? Să dăm sau să nu
dăm? ¹⁵ Dar el cunoscând fățaria lor le zise:
pentru ce mă ispițiți? Aduceți-mi un dinar ca să
văz. ¹⁶ Iar ei îi aduseră. Și le zice: al cui este
chipul acesta și inscripția? Iar dâșii îi ziseră:
al Cesarului. ¹⁷ Atunci Iisus le zise: dați Ce-
sarului cele ale Cesarului și lui Dumnezeu cele
ale lui Dumnezeu. Și se mirau de dânsul.

Întrebarea despre învierea morților.

¹⁸ Și veni la dânsul Saduceii, cari ziceau că nu

este înviere, și-l întrebau zicând: ¹⁹ Învățăto-
rule, Moise ne-a scris că dacă va fi murit fra-
tele cuiva, și va fi lăsat femeie, și nu va fi lă-
sat copil, fratele său să ia femeia lui și să ri-
dice urmaș fratelui său. ²⁰ Șapte frați erau;
și cel dintâiu luă femeie, și murind nu lăsă ur-
maș. ²¹ Și o luă cel d'al doilea, și muri nelă-
sând urmaș; și cel d'al treilea asemenea; ²² Și
cei șapte nu lăsară urmaș. În urmă de toți muri
și femeia. ²³ La înviere, când vor fi înviați, a
cărui dintre ei va fi femeie? Căci șapte o avură
femeie. ²⁴ Zise lor Iisus: oare nu vă rătăciți
voi pentru aceasta, neștiind scripturile, nici pu-
terea lui Dumnezeu? ²⁵ Căci când vor fi înviați
dintre morți, nici nu se însoară, nici nu se mă-
rită, ci sunt ca îngerii în ceruri. ²⁶ Iar despre
morți că înviază n'ați cetit în cartea lui Moise,
cu privire la rug, cum îi spuse Dumnezeu zi-
când: «Eu sunt Dumnezeul lui Abraam și Dum-
nezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacob»? ²⁷ Dum-
nezeu nu este al morților, ci al viilor. Tare vă
rătăciți.

Întrebarea despre porunca cea mai mare.

²⁸ Și apropiindu-se de dânsul unul dintre căr-
turari, ascultându-i pricindu-se între dânsii, știind
că bine le răspunse, îl întrebă: care poruncă
este întâia dintre toate? ²⁹ Iisus răspunse că
întâia este: «Ascultă Israel, Domnul Dumnezeu
nostru este unicul Domn. ³⁰ Si iubește pe Dom-
nul Dumnezeuul tău din toată inima ta și din tot
sufletul tău și din tot cugetul tău și din toată
puterea ta». ³¹ A doua este aceasta: «Iubește
pe aproapele tău ca pe tine însuși.» Altă po-
runcă mai mare decât acestea nu este. ³² Și

cărturarul îi zise: bine, învățătorule, adevărat ai zis că unul este *Dumnezeu* și nu este altul afară de dânsul. 33 Și al iubi din toată inima și din toată priceperea și din toată puterea și a iubi pe aproapele ca pe sine însuși este mai mult decât toate arderile de tot și jertfele. 34 Atunci Iisus, văzându-l că răspunse înțelepțește, îi zise: nu ești departe de împărăția lui Dumnezeu. Și nimenea nu mai îndrăsnia să-l întrebe.

David, Domnul și fiul.

35 Și începând Iisus zicea pe când învăța în sanctuar cum zic cărturarii că Hristos este fiul lui David? 36 Însuși David îi zice în spiritul sfânt: «Zis-a Domnul Domnului meu: șezi de-a dreapta mea până voi fi pus pe vrăjmașii tăi scaun al picioarelor tale». 37 Însuși David îl numește Domn; de unde dar este fiul lui? Și toată gloata îl ascultă cu bucurie.

Să ne ferim de cărturari.

38 Și în a sa învățătură zicea: feriți-vă de cărturari, cari au plăcere să umble în vestminte lungi și *cărora le plac* urările de bine în târguri. 39 Și cele dintâiu scaune în sinagogi și cele dintâiu locuri la ospete; 40 Cari mănâncă cu desăvârșire casele văduvelor, și se roagă într'adins mult, aceștia vor lua mai multă osândă.

Paraua văduvei.

41 Și stând el înaintea cutiei pentru daruri privi cum gloata aruncă *bani de aramă* în cutia pentru daruri, și mulți avuți aruncau mult; 42 Și venind o văduvă săracă aruncă două leptale, adecă un quadrant. 43 Și chemând la sine pe ucenicii săi le zise: adevăr zic vouă că văduva aceasta, care este săracă, aruncă mai mult

decât toți, cari aruncă în cutia pentru daruri;
44 Pentru că toți aruncară din ce prisosește lor,
iar aceasta din lipsa ei aruncă tot cât aveà, tot
din ce trăește.

PARTEA 13.

Dărimarea sanctuarului. Cele din urmă întâmplări. Strămtorările. Hristoși mincinoși. Semnele cerești. Venirea lui Hristos măreață. Îndemnări de a veghi.

Si plecând el din sanctuar, unul dintre ucenicii
D săi îi zice: Învățătorule, vezi ce fel de pietri
și ce fel de clădiri! ² Și Iisus răspunzându-i
zise: vezi aceste clădiri mari? Nu va fi lăsate
aci piatră peste piatră care să nu fie desfăcută.
³ Și stând el pe muntele maslinilor în fața sanc-
tuarului, îl întrebau la o parte Petru și Iacob și
Ioan și Andreiu: ⁴ Spune nouă când vor fi a-
cestea? Și care *va fi* semnul, când acestea au
să fie împlinite toate? ⁵ Iar Iisus răspunzând
începù a le zice: vedeți să nu vă amăgească
cineva. ⁶ Mulți vor veni pe numele meu zicând
că eu sunt, și pe mulți vor amăgi. ⁷ Iar când
veți fi auzit rășboaie și știri de rășboaie, nu vă
spăimântați; căci trebuie să fie, dar nu este încă
sfârșitul. ⁸ Căci se va ridica neam peste neam
și împărăție peste împărăție; și vor fi cutremure
pe alocurea, și vor fi foamete și turburări; în-
ceput de durere *vor fi* acestea. ⁹ Voi luați seama
de voi înșivă, căci vă vor da la sinedrii și în
sinagogi veți fi bătuti și înaintea stăpânitorilor
și împăraților veți sta pentru mine, spre mărtu-
rie lor. ¹⁰ Și evangelia trebuie mai întâiu să
fie predicată la toate neamurile. ¹¹ Și când vă
duc *cei* cari vă dau, nu îngrijiți mai nainte ce
să vorbiți, ci vorbiți aceea ce va fi dat vouă în

acel ceas; pentru că nu sunteți voi cari vorbiți. ci Spiritul Sfânt. ¹² Și va da la moarte frate pe frate și tată pe fiu; și se vor scula fii asupra părinților și-i vor omori pe ei. ¹³ Și veți fi urâți de toți pentru numele meu; dar cel care rabdă până în sfârșit, acesta se va mântui. ¹⁴ Iar când veți fi văzut «groaza pustiirii», — *ce s'a zis de Daniel profetul* — stând unde nu trebuie, cine cetește să înțeleagă, atunci cari sunt în Iudea să fugă la munți, ¹⁵ Iar care este pe casă să nu se dea jos, nici să nu intre ca să ia ceva din casa lui; ¹⁶ Și care este la câmp să nu se întoarcă înapoi, ca să ia vestmântul lui. ¹⁷ Vai dar celor, cari au în pânțele și celor care dau țată în zilele acelea. ¹⁸ Rugați-vă ca să nu fie *fuga voastră* iarna; ¹⁹ Căci vor fi zilele acelea suferință, așa cum n'a fost până acum dela început de făptură, pe care a făcut-o Dumnezeu, și nici nu va fi. ²⁰ Și dacă Domnul n'ar fi scurtat zilele, n'ar scăpa nici un trup, dar pentru cei aleși, pe cari i-a ales, a scurtat zilele. ²¹ Și atunci dacă vă zice cineva: iată aci *este* Hristosul, sau iată colo, nu credeți. ²² Căci se vor ridica Hristoși mincinoși și profeți mincinoși și vor face semne și minuni, spre a duce în rătăcire, dacă se poate *chiar* pe cei aleși. ²³ Dar voi luați seama; iată v'am spus dinainte toate. ²⁴ Și în zilele acelea, după suferința aceea, soarele va fi întunecat și luna nu va da lumina ei. ²⁵ Și stelele vor fi căzând din cer și puter'le cari sunt în ceruri vor fi sgu-duite. ²⁶ Și atunci vor vedeă pe Fiul omului venind în nori cu putere multă și mărire. ²⁷ Și atunci va trimite pe ingerii săi și va adună pe

aleşii săi din cele patru vânturi, dela cea mai depărtată margine de pământ până la cea mai depărtată margine de cer. ²⁸ Învăţaţi asămănarea dela smochin. Când ramura lui este fragedă şi înfrunzeşte, cunoaşteţi că aproape este vara; ²⁹ Astfel şi voi, când veţi fi văzut acesteia făcându-se, cunoaşteţi că *el* este aproape lângă uşi. ³⁰ Adevăr zic vouă că nu va trece neamul acesta, până când să fie toate acestea, ³¹ Cerul şi pământul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece. ³² Iar despre ziua aceea sau ceas nimeni nu ştie, nici îngerii în cer nici Fiul, fără numai Tatăl. ³³ Luaţi aminte, priveghiaţi, *şi rugaţi-vă* căci nu ştiţi când este timpul nimerit. ³⁴ Ca un om ducându-se departe, lăsând casa sa şi dând slugilor sale putere, *şi* fie căruia lucrul lui, şi porunci portarului să vegheze. ³⁵ Deci veghiaţi, căci nu ştiţi când vine stăpânul casei, seara sau la miezul nopţii, sau la cântatul cocoşului sau dimineaţa; ³⁶ Ca nu venind pe neaşteptate să vă afle dormind. ³⁷ Iar ce zic vouă, zic tuturor, veghiaţi.

PARTEA 14.

Sfatul mai marilor preoţilor şi cărturarilor. Femeia care unge capul lui Iisus.

Iar după două zile erau Paştile şi azimele; şi mai marii preoţilor şi cărturarii căutau cum punând ei mâna pe el prin amăgire să-l omoare. ² Căci ziceau: nu în sărbătoare, ca să nu fie turburare a poporului. ³ Şi fiind în Betania în casa lui Simon leprosul, şezând el la masă veni o femeie având un albastru cu mir foarte scump de nard adevărat; şi spărgând albastrul turnă pe capul lui. ⁴ Şi erau unii mahnindu-se adânc

între dânsii şi zicând: pentru ce s'a făcut această pierdere a mirului? ⁵ Căci se putea vinde acest mir peste trei sute de dinari şi să dea săracilor; şi erau mânioşi pe dânsa. ⁶ Iar Iisus zise: lăsaţi-o, pentru ce îi faceţi supărare? A făcut un lucru bun pentru mine. ⁷ Fiindcă pe săraci îi aveţi în totdeauna cu voi şi când voiţi puteţi să le faceţi bine, dar pe mine nu mă aveţi totdeauna. ⁸ Ea făcù ce putù; apucă mai nainte să-mi ungă corpul spre înmormântare. ⁹ Adevăr zic vouă, în toată lumea ori unde va fi predicată evangelia, se va spune şi ce a făcut aceasta spre amintirea ei. ¹⁰ Şi Iuda Iscariotu, unul din cei doisprezece, se duse la mai marii preoţilor ca să-l dea lor în mâni. ¹¹ Iar ei auzind se bucurară şi făgăduiră să-i dea argint; şi el căută cum să-l dea la timp nemerit în mâinile lor.

Mielul de paşti şi înfiinţarea sfintei cuminecturi.

¹² Şi în cea d'întâiu zi a azimelor, când ei înjunghiau mielul de Paşti, ucenicii săi îi zic: unde voeşti ducându-ne să-ţi gătim ca să mănânci Paştile? ¹³ Şi trimite pe doi dintre ucenicii săi şi le zice: mergeţi în oraş, şi va ieşi înaintea voastră un om ducând un vas de pământ cu apă; urmaţi lui, ¹⁴ Şi spuneţi stăpânului casei, unde va fi intrat el, că Învăţătorul zice: unde este pentru mine casa de oaspeţi, în care să mănânc Paştile cu ucenicii mei? ¹⁵ Şi el însuşi va arăta vouă o încăpere mare sus gătită cu aşternut; şi acolo gătiţi pentru noi. ¹⁶ Şi ucenicii ieşiră şi veniră în oraş şi găsiră după cum le-a spus; şi gătiră Paştele. ¹⁷ Şi făcându-se seară, vine cu cei doisprezece. ¹⁸ Şi stând ei la masă şi mâncând. Iisus zise: ade-

văr zic vouă că unul dintre voi mă va da prins, cel care mănâncă cu mine. ¹⁹ Iar ei începură a se întrista și a-i zice unul câte unul: nu cumva *sunt eu*? ²⁰ Iar el *răspunzând* le zise: unul din cei doisprezece, care întinge cu mine în vasul de *mâncare*. ²¹ Că într'adevăr Fiul omului se duce cum este scris despre dânsul; dar vai de omul acela prin care Fiul omului este dat prins; bine ar fi pentru el dacă nu s'ar fi născut omul acela. ²² Și mănâcând ei, Iisus luând pâine, binecuvântând frânse, apoi le dete și zise: luați, *mâncați*; acesta este trupul meu. ²³ Și luând paharul mulțumind le dete, și beură din el toți. ²⁴ Și le zise: acesta este sângele meu al legii *noi*, el se varsă pentru mulți. ²⁵ Adevăr zic vouă că nu voi mai bea din rodul viței până în ziua aceea, când îl voi bea nou în împărăția lui Dumnezeu. ²⁶ Și după ce cântară lăudări, ieșiră la muntele maslinilor. ²⁷ Și le zice Iisus că toți vă veți sminti *în mine în noaptea aceasta*; căci scris este: «bate-voiu păstorul și se vor împrăștiă oile». ²⁸ Dar după învierea mea voi merge înainte de voi în Galilea. ²⁹ Iar Petru îi zise: chiar dacă toți se vor sminti, totuși eu nu. ³⁰ Și Iisus îi zice: adevăr zic ție că tu azi în noaptea aceasta, mai nainte de-a fi cântat de două ori cocoșul, mă vei tăgădui de trei ori. ³¹ Iar el mai tare zicea: dacă ar trebui ca să mor împreună cu tine, nu te voi tăgădui. Asemenea și toți ziceau.

Suferința în Ghetsemane.

³² Și vin la un loc al cărui nume este Ghetsemane, și zice ucenicilor săi: stați aci până mă voi ruga. ³³ Și ia cu sine pe Petru și pe

Iacob și pe Ioan, și începù a se întristà și a se turburà adânc, 34 Și le zice: întristat foarte este sufletul meu până la moarte; rămâneți aci și veghiați. 35 Și mergând puțin mai înainte căzù la pământ și se rugà că dacă este cu puțință să treacă dela el ceasul, 36 Și zicea: Aba, Tată, tot îți este cu puțință; dă la o parte dela mine acest pahar, însă nu ce voesc eu, dar ce tu *voești*. 37 Și vine și îi află dormind, și zice lui Petru: Simone, dormi? Nu avuși tărie să veghezi un ceas? 38 Veghiați și vă rugați, ca să nu intrați în ispită. Într'adevăr spiritul este nepregetător, dar trupul neputincios. 39 Și iar ducându-se se rugà zicând același cuvânt. 40 Și venind iarăși îi găsi dormind: căci ochii lor erau cu totul îngreuiati, și nu știau ce să-i răspundă. 41 Și vine de a treia oară și le zice: dormiți de acum și odihniți-vă este destul; a sosit ceasul, iată Fiul omului este dat în mâinile păcătoșilor. 42 Sculați-vă să mergem; iată s'a apropiat cel care mă dă prins.

Prinderea lui Iisus.

43 Și îndată, vorbind el încă vine dela mării preoților și dela cărturari și bătrâni Iuda Iscariotul, unul dintre cei doisprezece, și cu dansul gloată *multă* cu spade și lănci. 44 Iar cel care aveà să-l deà prins pe dansul, dase un semn învoit zicând: pe care il voi fi sărutat, el este; puneți mâna pe dansul și duceți-l cu pază bună; 45 Și venind, îndată apropiindu-se de dansul zice: Rabi, și îl sărută. 46 Iar ei puseră mâinile pe dansul și-l apucară. 47 Iar unul dintre cei cari stăteau pe lângă dansul trăgând spada lovì pe sluga arhiereului și-i tăie

ureclia. 48 Și răspunzând Iisus le zise: ca la un tâlhar ați ieșit cu spade și lănci să mă prindeți? 49 În fiecare zi eram la voi învățând în sanctuar și nu m'ați apucat: dar *se face* ca să fie împlinite scripturile. 50 Și lăsându-l toți fugiră. 51 Și un tânăr oare-care îi urmă împreună, înfășurat fiind pe *corpul* gol c'un vestmânt de pânză, și ei îl prind; 52 Dar el lăsând vestmântul de pânză fugi gol dela ei. 53 Și duseră pe Iisus la arhiereu, și se adună toți mai marii preoților și bătrânii și cărturarii. 54 Și Petru îl urmă de departe până înăuntru în curtea arhiereului, și sedea împreună cu slujitorii și se încălzia la foc.

Înfățișarea, mărturia și suferința la Caiafa.

55 Iar mai marii preoților și tot sinedriul căutau împotriva lui Iisus mărturie spre a-l omori, și nu aflau. 56 Căci mulți mărturiseau mincinos împotriva lui, și mărturiile nu se potriveau. 57 Și unii sculându-se mărturiseau mincinos împotriva lui zicând: 58 Că noi l-am auzit zicând că eu voiu dărimă templul acesta care este făcut de mâni, și în trei zile voiu clădi altul nefăcut de mâni. 59 Și nici așa nu se potrivea mărturia lor. 60 Și sculându-se arhiereul în mijloc întrebă pe Iisus zicând: nu răspunzi nimic? Ce mărturisesc aceștia împotriva ta? 61 Dar el tăcea și nu răspunse nimic. Arhiereul iarăși îl întrebă și-i zice: tu ești Hristosul, fiul celui binecuvântat? 62 Iar Iisus zise: eu sunt, și veți vedea pe Fiul omului stând de-a dreapta puterii și venind între norii cerului. 63 Iar arhiereul sfășiind vestmintele sale zice: ce mai avem trebuință de martori? 64 Ați auzit defăimarea; ce vi-se pare vouă. Iar ei toți îl osân-

diră că este vinovat de moarte. ⁶⁵ Și unii începură a-l scuipa și a-i acoperi fața și a-l pâlmuși și a-i zice: profetizează, și slujitorii îl primiră în bătaie cu nuele.

Tăgăduirea și căința lui Petru.

⁶⁶ Și Petru fiind jos în curte, vine una dintre slujnicele arhiereului, ⁶⁷ Și văzând pe Petru încălzindu-se, uitându-se la el zice: și tu erai cu Iisus Nazarenul. ⁶⁸ Dar el tăgădui zicând: nici nu știu, nici nu înțeleg ce zici. Și ieși afară înaintea curții; și cântă cocoșul. ⁶⁹ Și slujnica văzându-l începui iar să zică celor care steteau aci, că și acesta este dintre ei. ⁷⁰ Dar el iar tăgădui. Și peste puțin cei cari stăteau aci iar ziseră lui Petru: cu adevărat ești dintre ei; căci ești și Galileu; și vorbirea ta se aseamănă. ⁷¹ Iar el începui a se blăstemă și a se jură că nu știu pe omul acesta de care vorbiți. ⁷² Și îndată de a doua oară cântă cocoșul. Și Petru își aduse aminte de cuvântul cum îi zisese Iisus, că mai nainte de-a fi cântat cocoșul de două ori, mă vei tăgădui de trei ori; și gândindu-se plângea.

PARTEA 15.

Iisus înaintea lui Pilat. Lui Barabba se dă drumul.

Judecarea și osândirea sa, cununa de spini.

Si îndată dimineața sfătuindu-se mai marii preoților cu bătrânii și cărturarii, adecă tot sinedriul, legând pe Iisus îl duseră și îl deteră lui Pilat. ² Si-l întrebă Pilat: tu ești împăratul Iudeilor? Iar el răspunzându-i zice: tu zici. ³ Si mai marii preoților îl învinuiău mult. ⁴ Dar Pilat iar îl întrebă zicând: nu răspunzi nimic? Iată câte spun împotriva ta. ⁵ Iar Iisus nu mai răspunse nimic, încât Pilat se miră. ⁶ Iar la

sărbătoare da drumul pentru dânșii la un închis, pe care îl cereau. ⁷ Și eră unul care se numește Barabba închis împreună cu cei răsculați, cari făcuseră omor în răscoală. ⁸ Și gloata venind sus începù să ceară *a le da*, cum le făcea totdeauna. ⁹ Iar Pilat răspunse zicându-le: voiți să dau drumul pentru voi împăratului Iudeilor? ¹⁰ Căci cunoșteă că din ură îl dase în mâinile lui mai marii preoților. ¹¹ Dar mai marii preoților ațâțară gloata ca să deă drumul pentru dânșii mai bine lui Barabba. ¹² Iar Pilat răspunzând iarăși le zise: dar ce voiți să fac cu *acesta* pe care-l numiți împăratul Iudeilor? ¹³ Atunci ei iar strigară: răstignește-l. ¹⁴ Iar Pilat le ziceă: dar ce rău a făcut? Iar ei mai tare strigară: răstignește-l. ¹⁵ Și Pilat voind să facă gloatei pe voie dete drumul pentru ei lui Barabba, și pe Iisus biciuindu-l îl dete ca să fie răstignit. ¹⁶ Iar ostașii îl duseră în curtea dinăuntru, care este pretoriu, și chemară împreună toată cohorta. ¹⁷ Și îl îmbrăcară în purpură, și împletind cunună de spini îi puseră *pe cap*; ¹⁸ Și începură a-i face urări: bucură-te, împărate al Iudeilor; ¹⁹ Și-l băteau cu o trestie peste cap și-l scuipau, și punându-se în genunchi i-se plecau.

Răstignirea și moartea sa pe cruce.

²⁰ Și după ce riseră de el, îl desbrăcară de purpură și-l îmbrăcară cu hainele lui. Și-l duseră afară ca să-l răstignească. ²¹ Și silesc pe un trecător venind dela câmp, pe Simon Cireneu, tatăl lui Alexandru și Rufu, ca să-i ducă crucea. ²² Și-l duc pe locul Golgota, ce însemnează locul căpăținii. ²³ Și-i dădeau *să beă* vin dres cu smirnă, dar nu luă. ²⁴ Și-l răstignesc,

și împart hainele lui aruncând sorți pe dănsale cine ce ia. 25 Și eră al treilea ceas, când îl răstigniră. 26 Și înscricția vinei lui eră scrisă: ÎMPARATUL IUDEILOR. 27 Și împreună cu dânsul răstignesc doi tâlhari, unul de-a dreapta și altul de-a stânga lui. 28 *Si fu împlinită scrip-tura care zice: și cu cei fărădelege fu socotit.* 29 Și trecătorii îl defăimau, clătinând capetele lor și zicând: vai cel care dărâmi templul și în trei zile îl clădești, 30 Mântuește-te pe tine dându-te jos depe cruce. 31 Asemenea și mai marii preoților luându-l în răs între dânsii împreună cu cărturarii ziceau: pe alții a mântuit, pe sine nu se poate mântui. 32 Hristosul, împăratul lui Israel, să se dea acum jos depe cruce, ca să vedem și să credem. Și cei răstigniți împreună cu el îi imputau. 33 Și fiind al șaselea ceas se făcù întunerec peste tot pământul până la al nouălea ceas. 34 Și la al nouălea ceas strigă Iisus cu glas mare zicând: «Eloi, Eloi, lama sabach-tani?» care însemnează: «Dumnezeul meu, Dum-nezeul meu, pentru ce m'ai părăsit?» 35 Și unii din cei cari stăteau aci auzind ziceau: iată cheamă pe Elie. 36 Iar unul alergând și um-plând un burete de oțet, punându-l într'o trestie îi dete să bea zicând lăsați; să vedem dacă vine Elie să-l ia jos. 37 Iar Iisus scoțând un glas mare își dete sufletul. 38 Și catapeteasma temp-lului fu sfășiată în două de sus până jos. 39 Și văzând sutașul care eră aci înaintea lui că în așa chip își dete sufletul, zise: cu adevărat o-mul acesta eră Fiu al lui Dumnezeu. 40 Și erau și femei privind de departe, între care Maria Magdalena și Maria muma lui Iacob cel mic și

a lui Iose și a lui Salome, 41 Care când eră el în Galileia îi urmau și-l slujau, și altele multe care veniră împreună cu dânsul la Ierusalim.

Înmormântarea lui Iisus.

42 Și pentru că eră zi de pregătire, adecă înainte de Sâmbătă, făcându-se acum seară, 43 Venind Iosif cel din Arimatea, sfetnic ales, care așteptă și el împărăția lui Dumnezeu, îndrăsnind întră la Pilat și ceru corpul lui Iisus. 44 Iar Pilat se miră că este mort acum, și chemând la sine pe sutaș îl întrebă dacă a murit de mult; 45 Și aflând dela sutaș dărui lui Iosif corpul mort. 46 Și cumpărând pânză luându-l jos îl înfășură cu pânză și-l puse în mormânt care eră săpat dintr'o piatră, și prăvăli o piatră pe ușa mormântului. 47 Iar Maria Magdalena și Maria lui Iose priviau unde este pus.

PARTEA 16.

Învierea lui Hristos.

Și după ce trecu Sâmbătă, Maria Magdalena și Maria lui Iacob și Salome cumpărară aromate, ca venind să-l ungă. 2 Și foarte de dimineată în întâia zi a săptămânii vin la mormânt, răsarit fiind soarele. 3 Și ziceau între sine: cine ne va prăvăli piatra din ușa mormântului? 4 Și uitându-se în sus zăresc că piatra este prăvălită; pentru că eră foarte mare. 5 Și intrând în mormânt văzură pe un tânăr stând de-a dreapta îmbrăcat în vestmânt alb; și se spăimântară. 6 Dar el le zice: nu vă spăimântați; căutați pe Iisus Nazarenul cel răstignit; s'a sculat, nu este aci: 7 Iată locul unde l-au pus. Duceți-vă dar, spuneți ucenicilor săi și lui Petru că merge în Galilea înainte de voi: acolo îl veți vedea, după

cum v'a zis. ⁸ Și ieșind ele fugiră dela mormânt: pentru că tremur și uimire le cuprinse, și nu spuseră nimănui nimic căci se temeau.

Arătările înviatului.

⁹ Iar după ce a înviat, se arată dimineața, în întâia zi a săptămânii, mai întâiu Mariei Magdalenei, dela care scosese șapte demoni. ¹⁰ Aceea ducându-se vesti celor foști împreună cu el, care se tânguiau și plângeau. ¹¹ Și aceia auzind că este viu și a fost văzut de dânsa nu crezură. ¹² Și după acestea se arată în altă formă la doi dintre dâșii, cari umblau ducându-se la câmp. ¹³ Și aceia ducându-se vestiră la ceilalți: dar nu crezură nici acelora.

Porunca botezului.

¹⁴ Iar după aceea se arată celor unsprezece, stând ei la masă, și le impută necredința lor și învârtosarea de inimă, pentru că nu crezură celor cari l-au văzut înviat. ¹⁵ Și le zise: ducându-vă în toată lumea predicați evangelia la toată făptura. ¹⁶ Cine va fi crezut și va fi fost botezat se va mântui, iar cine nu va fi crezut va fi osândit. ¹⁷ Iar pentru cei cari vor fi crezut vor urmă aceste semne, în numele meu vor da afară demoni; vor vorbi în limbi noi; ¹⁸ Șerpi vor ridica în mânilor și chiar dacă vor fi beut ceva de moarte nu-i va vătăma; pe bolnavi vor pune mânilor și se vor însănătoși.

Înnălțarea.

¹⁹ Domnul Iisus deci, după-ce vorbi cu dâșii, fu luat în cer și șezù de-a dreapta lui Dumnezeu. ²⁰ Iar aceia ieșind predicară pretutindenea, lucrând Domnul împreună cu dâșii și întărind cuvântul prin semnele ce urmau. Amin

Felső-József Tűz Értékesítő
ORVOSTORTÉNETI
INTÉZEI - MOLOKSVAR

Leltári sz. 10.338 1964